

Charakterystyka przedmiotów do wyboru

Zdrowie publiczne - studia I stopnia

Szanowni Państwo,

przedstawiamy opisy przedmiotów do wyboru, które są realizowane w okresie I i II roku studiów.

II SEMESTR - wybór 2 z 3 przedmiotów:

1. Podstawy programów zdrowotnych
2. Podstawy socjologii zdrowia
3. Podstawy ubezpieczeń zdrowotnych

III SEMESTR - wybór 2 z 3 przedmiotów:

1. Epidemiologia cyfrowa
2. Komunikacja z pacjentem
3. Ocena potrzeb zdrowotnych

IV SEMESTR - wybór 3 z 4 przedmiotów:

1. Epidemiologia środowiskowa
2. Podstawy monitoringu środowiska
3. Podstawy promocji zdrowia psychicznego
4. Promocja zdrowia w internecie

Z poważaniem,

dr hab. Filip Raciborski (Prodziekan kierunku)

dr hab. Grzegorz Juszczyk (Przewodniczący Rady Programowej kierunku)

wer. 2.0; 15/06/2026

Opis przedmiotów do wyboru

Nazwa przedmiotu: **Podstawy socjologii zdrowia**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Zdrowia Publicznego**

Koordynator przedmiotu: **dr Aleksandra Kielan**

Opis przedmiotu:

Jak społeczeństwo wpływa na nasze zdrowie, a jak zdrowie kształtuje społeczeństwo? Przedmiot wprowadza studentów kierunku Zdrowie publiczne w świat zależności między jednostką, kulturą i systemem opieki zdrowotnej. To zajęcia, które pomagają zrozumieć, że zdrowie to nie tylko kwestia biologii, lecz także stylu życia, warunków społecznych i kulturowych oraz decyzji podejmowanych w określonym kontekście społecznym.

W ramach kursu studenci poznają podstawowe pojęcia i teorie socjologiczne odnoszące się do zdrowia i choroby, uczą się analizować czynniki społeczne wpływające na zachowania zdrowotne, a także rozpoznawać nierówności zdrowotne w populacji. Omawiane są zarówno klasyczne modele – biomedyczny i społeczny – jak i współczesne koncepcje zdrowia, starzenia się społeczeństwa oraz kulturowych uwarunkowań postaw wobec choroby.

Zajęcia mają charakter aktywizujący – oprócz wykładów obejmują seminaria, podczas których studenci pracują z przykładami badań socjomedycznych, uczą się tworzyć narzędzia badawcze (np. kwestionariusze ankiet), analizować dane i interpretować wyniki. Rozwijają również umiejętność pracy w grupie oraz krytycznego myślenia o procesach społecznych wpływających na zdrowie publiczne.

Integralną częścią kursu są dwa moduły tematyczne: Kompetencje międzykulturowe – pozwalające lepiej zrozumieć potrzeby pacjentów z różnych kręgów kulturowych oraz Grywalizacja – nowoczesne podejście do promocji zdrowia z wykorzystaniem mechanizmów gier. Dzięki nim studenci uczą się, jak skutecznie angażować i motywować do zachowań prozdrowotnych w zróżnicowanym społeczeństwie.

Po ukończeniu przedmiotu absolwent potrafi analizować społeczne uwarunkowania zdrowia, projektować działania edukacyjne i profilaktyczne, a także komunikować się w sposób empatyczny i otwarty – niezależnie od różnic kulturowych. To przedmiot, który łączy teorię z praktyką i inspirowanie do postrzegania zdrowia w perspektywie społecznej – niezbędnej w pracy każdego specjalisty zdrowia publicznego.

Nazwa przedmiotu: **Podstawy programów zdrowotnych**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Zdrowia Publicznego**

Koordinator przedmiotu: **dr Tomasz Tatara**

Opis przedmiotu

Przedmiot porusza istotne z punktu widzenia zdrowia publicznego i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia zagadnienia związane z realizacją programów zdrowotnych. Programy zdrowotne w praktyce to forma realizacji działań profilaktycznych na szczeblu centralnym, finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Ponadto to dobre źródło informacji na temat bezpłatnych programów profilaktycznych. Opisy poszczególnych programów zawierają szczegóły dotyczące badań, które warto wykonać w ramach profilaktyki m.in. przeciwnowotworowej oraz kryteria włączenia i wykluczenia populacji docelowej do programu, a także kryteria i warunki jakie musi spełnić świadczeniodawca ubiegający się o udzielanie świadczeń w ramach programu.

Programy zdrowotne dotyczą kluczowych aspektów zdrowia, w tym profilaktyki: raka piersi, raka jelita grubego, raka szyjki macicy, raka płuca, POChP. Ponadto zawierają wskazówki dotyczące zdrowego stylu życia. Celem przedmiotu jest nabycie przez studenta pogłębionej wiedzy z zakresu analizy potrzeb zdrowotnych oraz planowania, wdrażania, realizacji i finansowania programów zdrowotnych. Dzięki wiedzy nabytej w toku nauczania przedmiotu, student będzie mógł podjąć pracę w instytucjach publicznych bezpośrednio związanych z tworzeniem, realizacją i finansowaniem programów zdrowotnych, w tym: Ministerstwie Zdrowia, Narodowym Funduszu Zdrowia, Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Narodowym Instytucie Onkologii.

Nazwa przedmiotu: **Podstawy ubezpieczeń zdrowotnych**

Zakład koordynujący przedmiot: **Studium Ekonomiki Zdrowia i Ubezpieczeń**

Koordinator przedmiotu: **mgr Tomasz Jastrzębski**

Opis przedmiotu

Przedmiot „Podstawy ubezpieczeń zdrowotnych” stanowi wprowadzenie do problematyki finansowania systemu ochrony zdrowia oraz roli ubezpieczeń w zapewnianiu obywatelom dostępu do świadczeń medycznych. Zajęcia koncentrują się na organizacyjnych i ekonomicznych uwarunkowaniach systemów ubezpieczeń zdrowotnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, w Polsce oraz w wybranych krajach świata.

Omawiane są geneza i ewolucja ubezpieczeń zdrowotnych, ich funkcje oraz miejsce w strukturze systemów ochrony zdrowia. Analizie poddane zostają modele finansowania świadczeń medycznych, przepływy finansowe w systemie, a także zasady kontraktowania usług zdrowotnych. Szczególną uwagę poświęcono roli Narodowego Funduszu Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia oraz innych instytucji odpowiedzialnych za organizację i nadzór nad systemem ubezpieczeń.

Przedmiot obejmuje również zagadnienia związane z obowiązkowymi i dobrowolnymi ubezpieczeniami zdrowotnymi, ryzykiem ekonomicznym towarzyszącym ich funkcjonowaniu, a także rozwijającym się rynkiem ubezpieczeń komercyjnych i abonamentów medycznych. Omawiane są zasady naliczania składek zdrowotnych, finansowanie publiczne i prywatne, a także regulacje prawne wynikające z dyrektywy transgranicznej, określającej prawo pacjentów do korzystania ze świadczeń poza granicami kraju.

Zajęcia ukazują znaczenie systemu ubezpieczeń zdrowotnych w kontekście sprawiedliwości i efektywności ochrony zdrowia oraz jego wpływ na politykę społeczną i gospodarczą państwa. Poruszane treści łączą perspektywę ekonomiczną, prawną i społeczną, co pozwala lepiej zrozumieć złożoność relacji między finansowaniem świadczeń a ich dostępnością i jakością.

„Podstawy ubezpieczeń zdrowotnych” to przedmiot, który pozwala spojrzeć na ochronę zdrowia przez pryzmat stabilności finansowej, odpowiedzialności społecznej i solidarności międzyludzkiej. Wiedza uzyskana w ramach przedmiotu stanowi niezbędny fundament do rozumienia zasad funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, projektowania rozwiązań z zakresu zdrowia publicznego oraz planowania działań na rzecz zrównoważonego rozwoju usług zdrowotnych.

To propozycja dla osób, które chcą w przyszłości profesjonalnie zajmować się analizą systemów opieki zdrowotnej, tworzeniem programów finansowania świadczeń czy zarządzaniem instytucjami ochrony zdrowia.

Przedmioty wybierane na II rok studiów

Nazwa przedmiotu: **Epidemiologia środowiskowa**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych, Alergologii i Immunologii**

Koordinator przedmiotu: **dr hab. Barbara Piekarska**

Opis przedmiotu

Zrozumienie wpływu smogu, zanieczyszczeń czy mikroplastiku na zdrowie populacji stanowi jedno z największych wyzwań współczesnego świata. Epidemiologia środowiskowa łączy naukę o środowisku z analizą Big Data i nowoczesnymi technologiami.

Przedmiot pozwala na zdobycie unikalnych kompetencji z pogranicza ekologii, medycyny i cyfryzacji. Pokazuje, jak zaawansowane systemy nadzoru i technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) rewolucjonizują współczesną ochronę zdrowia publicznego.

Program zajęć koncentruje się na praktycznym zastosowaniu wiedzy w kluczowych obszarach:

- **Analiza ekspozycji środowiskowej:** Badanie wpływu jakości powietrza, wody oraz warunków życia na zdrowie dużych populacji.
- **Nadzór w erze cyfrowej:** Praktyczne wykorzystanie technologii mobilnych i systemów informatycznych w monitorowaniu wzorców chorób.
- **Ocena efektywności:** Wykorzystanie danych cyfrowych do weryfikacji, czy wprowadzone programy zdrowotne przynoszą realne skutki.

Ukończenie przedmiotu wyposaża studentów w konkretny zestaw kompetencji analitycznych, technologicznych i projektowych. Po zaliczeniu kursu student potrafi:

- **Wykrywać związki przyczynowo-skutkowe** – samodzielnie analizować, czy i w jakim stopniu dany czynnik (np. zanieczyszczenie powietrza) wywołuje konkretne schorzenia w populacji.
- **Pracować na dużych zbiorach danych (Big Data)** – wykorzystywać metody biostatystyczne do oceny ryzyka zdrowotnego i jakości środowiska.
- **Projektować zaawansowane badania** – dobierać i planować metodologię badawczą (w tym badania kohortowe, kliniczno-kontrolne i ekologiczne).
- **Opracowywać programy profilaktyczne** – tworzyć krótko- i długoterminowe strategie interwencji zdrowotnych oparte na dowodach naukowych.

Nazwa przedmiotu: **Epidemiologia cyfrowa**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych, Alergologii i Immunologii**

Koordynator przedmiotu: **dr Piotr Samel-Kowalik**

Opis przedmiotu

Epidemiologia cyfrowa ma swoje korzenie w historii sięgającej XIX wieku – gdy John Snow, analizując rozmieszczenie przypadków cholery w Londynie, stworzył jedną z pierwszych „map zdrowia”, identyfikując źródło epidemii przy ulicy Broad Street. Dziś podobne analizy wykonujemy nie na kartce papieru, lecz na podstawie milionów cyfrowych śladów pozostawianych każdego dnia – od lokalizacji telefonów po aktywność w sieci. Wykorzystujemy również cyfrowe dane pochodzące z wielu źródeł w systemie ochrony zdrowia.

Celem zajęć jest pokazanie, jak te źródła informacji mogą wspierać wczesne wykrywanie zagrożeń zdrowotnych, monitorowanie przebiegu epidemii czy podejmowanie decyzji w zdrowiu publicznym. Studenci poznają podstawowe metody pozyskiwania i analizy danych cyfrowych oraz nauczą się interpretować ich znaczenie w kontekście epidemiologicznym. Zajęcia mają charakter praktyczny – uczestnicy będą pracować na rzeczywistych danych, ucząc się identyfikować trendy zdrowotne i wyciągać wnioski.

Przykładem potencjału tej dziedziny jest wykorzystanie danych o mobilności populacji podczas pandemii COVID-19 czy European Health Data Space (EHDS), który pozwoli na dostęp do wysokiej jakości dużych zbiorów danych, na podstawie których możliwe będzie odpowiadanie na kluczowe pytania z punktu widzenia epidemiologii. Dzięki zajęciom studenci zdobędą kompetencje przyszłości: nauczą się krytycznie oceniać jakość danych cyfrowych, rozumieć ich ograniczenia oraz wykorzystywać narzędzia analityczne wspierające zdrowie publicznego w erze cyfrowej. Przedmiot przygotowuje do pracy w środowisku, w którym rola danych i nowych technologii dynamicznie zwiększa swoje znaczenie, demonstrując nowe ścieżki kariery w epidemiologii i zdrowiu publicznym.

Nazwa przedmiotu: **Komunikacja z pacjentem**

Zakład koordynujący przedmiot: **Studium Komunikacji Medycznej**

Koordinator przedmiotu: **dr Antonina Doroszevska**

Opis przedmiotu

Jak rozmawiać, żeby naprawdę wpływać na zdrowie? Te zajęcia pokażą, że skuteczna komunikacja to jedno z najważniejszych narzędzi pracy profesjonalisty zdrowia publicznego. Podczas zajęć – o praktycznym, warsztatowym charakterze – nauczysz się, jak rozmawiać z pacjentami, a także grupami odbiorców w sposób, który zwiększa zrozumienie, motywuje do zmiany i buduje zaufanie.

W programie m.in.:

- Praktyczne umiejętności komunikacyjne, które wykorzystasz w edukacji zdrowotnej, warsztatach profilaktycznych, kampaniach antynikotynowych czy działaniach skierowanych do seniorów, uczniów, osób z grup ryzyka.
- Zasady profesjonalnej komunikacji pisemnej – nauczysz się formułować raporty zdrowotne, treści kampanii prozdrowotnych i komunikaty, które są zrozumiałe, inkluzywne i skuteczne, także w mediach społecznościowych.
- Komunikację opartą na badaniach – dowiesz się, dlaczego empatia, aktywne słuchanie i jasne przekazy zwiększają przestrzeganie zaleceń, poprawiają efekty zdrowotne i ograniczają zjawiska takie jak samoleczenie.

Zajęcia przygotują do realnych sytuacji zawodowych – zarówno w kontakcie bezpośrednim, jak i w planowaniu systemowych działań z zakresu promocji zdrowia.

Nazwa przedmiotu: **Podstawy promocji zdrowia psychicznego**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Psychiatrii Środowiskowej**

Koordinator przedmiotu: **dr hab. Andrzej Silczuk**

Opis przedmiotu

Przedmiot obejmie podstawowe zagadnienia z zakresu promocji zdrowia psychicznego w perspektywie zdrowia publicznego - zdrowie psychiczne jako istotny wymiar zdrowia populacji, zależny zarówno od czynników indywidualnych, jak i od warunków społecznych, ekonomicznych, kulturowych oraz środowiskowych.

W toku zajęć omawiane będą wybrane koncepcje zdrowia psychicznego, dobrostanu psychicznego, jakości życia i rezyliencji. Szczególna uwaga zostanie poświęcona identyfikacji czynników ryzyka i czynników chroniących na różnych etapach życia oraz analizie społecznych determinant zdrowia psychicznego, takich jak sytuacja ekonomiczna, warunki mieszkaniowe, edukacja, praca, relacje społeczne, poziom wsparcia społecznego oraz dostęp do pomocy.

Celem przedmiotu będzie zapoznanie studentów z podstawami planowania, realizacji i oceny działań służących wzmocnieniu zdrowia psychicznego w populacji. Omawiane będą działania edukacyjne, profilaktyczne i środowiskowe, w tym programy promocji zdrowia psychicznego, kampanie społeczne, interwencje kierowane do grup szczególnego ryzyka oraz rozwiązania ograniczające stygmatyzację osób doświadczających kryzysów psychicznych.

Zakres przedmiotu obejmie również zagadnienia higieny psychicznej, radzenia sobie ze stresem, rozwijania kompetencji psychospołecznych oraz wzmocnienia odporności psychicznej. Problematyka ta analizowana będzie w odniesieniu do najważniejszych środowisk życia człowieka: rodziny, szkoły, miejsca pracy, społeczności lokalnej oraz systemu ochrony zdrowia.

Po ukończeniu przedmiotu student powinien znać podstawowe uwarunkowania zdrowia psychicznego w ujęciu populacyjnym, potrafić wskazać główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące oraz rozumieć znaczenie działań promocyjnych i profilaktycznych w ograniczaniu obciążenia problemami zdrowia psychicznego. Student będzie w stanie również zaproponować podstawowe działania edukacyjne lub profilaktyczne dostosowane do potrzeb wybranej grupy społecznej.

Przedmiot ma za zadanie podkreślać znaczenie promocji zdrowia psychicznego jako elementu polityki zdrowotnej i działań międzysektorowych. Akcentuje potrzebę tworzenia warunków społecznych i instytucjonalnych sprzyjających dobrostanowi psychicznemu, zapobieganiu kryzysom psychicznym oraz zmniejszaniu nierówności w zdrowiu.

Nazwa przedmiotu: **Podstawy monitoringu środowiska**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych, Alergologii i Immunologii**

Koordinator przedmiotu: **DO UZUPEŁNIENIA**

Opis przedmiotu

W jaki sposób dane o jakości powietrza, wody i gleby ratują ludzkie życie? Współczesna ochrona środowiska to nie tylko tabelki z pomiarami – to potężne narzędzie w rękach nowoczesnej medycyny i sektora cyfrowego.

Współczesna ochrona środowiska wykracza poza suche zestawienia pomiarowe – stanowi potężne narzędzie wykorzystywane przez nowoczesną medycynę oraz sektor cyfrowy.

Uczestnictwo w tym przedmiocie pozwala na zrozumienie zależności zachodzących między stanem planety a zdrowiem populacji, a także na poznanie praktycznych sposobów wykorzystywania tych informacji przez technologie cyfrowe (E-zdrowie).

Główne wyróżniki przedmiotu:

- **Interdyscyplinarność:** Połączenie wiedzy o środowisku z najnowszymi trendami w sektorze zdrowia cyfrowego.
- **Kompetencje przyszłości:** Wykształcenie umiejętności zarządzania ryzykiem środowiskowym, poszukiwanej obecnie przez administrację publiczną, sektor medyczny, branżę technologiczną oraz organizacje pozarządowe.
- **Praktyczny wymiar wiedzy:** Odejście od czystej teorii na rzecz analizowania realnych przypadków i budowania strategii zapobiegawczych.

Nabyte umiejętności i kompetencje:

- **analiza i interpretacja danych pomiarowych:** Sprawne posługiwanie się danymi dotyczącymi stanu czystości powietrza, wody oraz gleby.
- **ocena ryzyka zdrowotnego:** Identyfikacja zagrożeń środowiskowych oraz szacowanie ich bezpośredniego wpływu na zdrowie publiczne.
- **wykorzystanie systemów E-zdrowia:** Integracja danych ekologicznych z nowoczesnymi systemami cyfrowymi w celu planowania działań profilaktycznych.
- **projektowanie systemów ostrzegania:** Tworzenie i wdrażanie procedur szybkiego reagowania (np. generowanie alertów o przekroczeniu norm zanieczyszczeń).
- **operowanie procedurami prawnymi:** Sprawne poruszanie się w strukturach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz stosowanie aktualnych podstaw prawnych w praktyce zawodowej.

Nazwa przedmiotu: **Promocja zdrowia w internecie**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Zdrowia Publicznego**

Koordynator przedmiotu: **DO UZUPEŁNIENIA**

Opis przedmiotu

Środowisko cyfrowe jest tym, które w dużej części kształtuje zachowania zdrowotne populacji. Dotyczy to nie tylko zastosowania systemowych rozwiązań cyfrowych na rzecz zdrowia społeczeństwa takich, jak np. Internetowe Konto Pacjenta, ale także szeroko rozumianych informacji o zdrowiu, dostępnych w Internecie. Rozwój technologii niesie ze sobą wiele szans, ale także wiele zagrożeń, na które zdrowie publiczne, jako dziedzina, musi umieć reagować.

Do głównych wyzwań w obszarze zdrowia publicznego, związanych z promocją zdrowia w środowisku cyfrowym zalicza się budowanie kompetencji zdrowotnych (ang. health literacy). Wobec nowych zjawisk takich, jak np. infodemia, czy duża ilość fałszywych informacji o zdrowiu (tzw. fakenewsów), absolwenci kierunku zdrowie publiczne muszą posiadać szerokie kompetencje zarówno w obszarze identyfikowania tych zagrożeń, jak i w obszarze reagowania na nie np. poprzez tworzenie odpowiednich założeń edukacji zdrowotnej (np. właściwy dobór komunikatu, analiza potrzeb i możliwości grup docelowych itp.).

Zakres przedmiotu będzie obejmował zapoznanie się z mechanizmami tworzenia i rozprzestrzeniania się w Internecie informacji o zdrowiu, identyfikację źródeł EBM i EBH, analizę roli autorytetów społecznych w kreowaniu informacji o zdrowiu, metodologię tworzenia kampanii informacyjnych w środowisku cyfrowym, a także wykorzystanie zasobów public relations w tworzeniu kampanii zdrowotnych.

Wiedza zdobyta w toku kształcenia na przedmiocie Promocja zdrowia w Internecie stanowi doskonały punkt wyjścia do rozwijania się w wielu kierunkach w obszarze zdrowia publicznego, znacznie poszerzając możliwości zatrudnienia, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.

Nazwa przedmiotu: **Ocena potrzeb zdrowotnych**

Zakład koordynujący przedmiot: **Zakład Zdrowia Publicznego**

Koordinator przedmiotu: **dr hab. Grzegorz Juszczyk**

Opis przedmiotu

Przedmiot dostarcza studentom wiedzy i umiejętności niezbędnych do identyfikacji, analizy oraz interpretacji potrzeb zdrowotnych populacji na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Ocena potrzeb zdrowotnych stanowi jeden z podstawowych elementów planowania działań w zdrowiu publicznym, projektowania programów zdrowotnych oraz racjonalnej alokacji zasobów w systemie ochrony zdrowia. Umiejętności te są również wymagane w zakresie wykonywania zawodu profilaktyka.

W trakcie zajęć studenci poznają teoretyczne podstawy pojęcia potrzeb zdrowotnych oraz źródła danych wykorzystywanych do ich oceny, w tym dane demograficzne, epidemiologiczne, społeczne, ekonomiczne i środowiskowe. Szczególną uwagę poświęca się wykorzystaniu danych rutynowo gromadzonych przez instytucje publiczne, takich jak Narodowy Fundusz Zdrowia, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH-PIB, Główny Urząd Statystyczny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Przedmiot obejmuje zagadnienia związane z analizą sytuacji zdrowotnej ludności, pomiarem obciążenia chorobami, identyfikacją nierówności zdrowotnych oraz oceną dostępności i wykorzystania świadczeń zdrowotnych. Studenci zapoznają się z zasadami opracowywania map potrzeb zdrowotnych w procesie koordynowanym przez Ministerstwo Zdrowia oraz analiz wspierających podejmowanie decyzji w polityce zdrowotnej. Kluczowe będzie rozwijanie umiejętności krytycznej interpretacji danych zdrowotnych oraz formułowania rekomendacji dla decydentów, jednostek samorządu terytorialnego i instytucji ochrony zdrowia. W ramach zajęć analizowane są praktyczne zastosowania oceny potrzeb zdrowotnych w planowaniu interwencji zdrowia publicznego, programów profilaktycznych i działań naprawczych.

Zdobyte kompetencje stanowią ważny element przygotowania do pracy w instytucjach zdrowia publicznego, administracji publicznej, podmiotach leczniczych oraz organizacjach zajmujących się planowaniem i oceną działań zdrowotnych, przykładowo wojewódzkich radach potrzeb zdrowotnych czy wydziałach zdrowia jednostek samorządu terytorialnego.